

COMPARAR MUNTANYES

A les segones lectures d'aquests diumenges del mes d'agost estem llegim fragments de la carta als Hebreus. Ja fa temps se sap que Pau no n'és l'autor, però si s'admet que aquest llibre bíblic connecta amb la tradició paulina i s'hi troben temes en línia de continuïtat amb la teologia de Pau: l'existència cristiana basada en la fe, la mort expiatòria de Jesús. És difícil determinar-ne el gènere literari. No és una carta com les de Pau dirigida a una comunitat cristiana per resoldre un problema concret, tampoc és un tractat teològic; sense ser-ho, s'apropa més al sermó o homilia, però el més prudent és pensar en una escrit dirigit a aportar a cristians iniciats un coneixement, més profund de que ja tenen, de l'Esclatúra. Els lectors de la carta als Hebreus dominen els textos de l'Antic Testament, de no haver estat així, hagués estat impossible pel seu autor desenvolupar una exposició com la que tot seguit comentem.

El text de la segona lectura d'aquest dumentge (He 12,18-19.22-24a) compara la muntanya del Sinaí amb la muntanya de Sió sobre la qual hi ha edificada la ciutat de Jerusalem. El simbolisme de la muntanya és patrimoni de moltes cultures de la humanitat. Situada en l'esquema mític de cel, terra i infern, la muntanya uneix aquests tres espais. És el lloc habitual de la residència dels déus, per això el seu cim és el lloc de màxima proximitat amb la divinitat i màxim distanciament amb el món terrenal i humà. La dificultat de pujar-hi es converteix en símbol de l'esforç ascètic per a la millora espiritual de la persona.

La comparació es construeix a base d'establir diferències entre una muntanya i l'altra, que no s'endevinen

a primer cop d'ull. L'autor de la carta als Hebreus es val d'un passatge de l'Èxode, llibre freqüentment usat en altres passatges d'aquesta anomenada carta. Es veu de seguida que la visió del Sinaí és més negativa que la visió de Sió. El foc ardent, tenebres i tempesta són elements naturals que produeixen un pànic i terror, que contrasta amb la l'alegria que hi ha a l'aplec estiu. Els que van refusar escoltar cap mes paraula no són altres que els homes i dones del poble d'Israel, que, limitats al coneixement i escolta de la Llei, han esdevingut incapaços d'acceptar l'ensenyament de Jesús. Els qui sí ho han fet són l'assemblea dels primogènits, que tenen el seu nom inscrit en el cel i els esperits dels justos que han arribat a la plenitud. Ningú del poble d'Israel, llevat de Moisès pogué pujar a la muntanya i acostar-se a Déu; en canvi, a la muntanya de Sió, s'ha inaugurat una nova forma de proximitat amb Déu. El Sinaí fou el lloc on es segellà l'antiga aliança, la nova aliança és la de Jesús, segellada en la seva mort a la creu.

L'expressió Jerusalem celestial ens porta cap a veure que el text en fa una presentació espiritualitzada, encaminada a que els cristians no posin els ulls en la materialitat d'una Jerusalem, que ha perdut el seu significat i la seva raó de ser. L'experiència d'haver accedit a la muntanya de Sió amb tot el que això significa i incomparablement més valuosa que l'experiència del poble d'Israel al Sinaí, ha de servir de fonament que justifiqui el compliment i la raó de ser de les recomanacions per a la vida cristiana que s'exposen en els verset anteriors al text comentat.

Diumente 22 durant l'any
29 d'Agost de 2010